EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 25.3.2024.
COM(2024) 135 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. aprīļa Lēmuma (ES) 2018/646

par kopēju sistēmu labāku pakalpojumu sniegšanai attiecībā uz prasmēm un kvalifikācijām (*Europass*) un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 2241/2004/EK,

īstenošanu un ietekmi

(iesniegts saskaņā ar Lēmuma (ES) 2018/646 9. pantu)

{SWD(2024) 71 final}

Satura rādītājs

1. Ievads 1
1.1 *Europass* sistēma un tās īstenošana 1
1.2 Pārskats par vērtēšanas metodiku 2
2. Galvenie konstatējumi un secinājumi, kas izdarīti izvērtējumā 3
2.1. Efektivitāte 3
2.2. Lietderība 5
2.3. Saskaņotība 5
2.4. ES pievienotā vērtība un ietekme 6
2.5. Būtiskums 6
3. Gūtās atziņas 7

1. IEVADS

Šajā ziņojumā apkopoti Eiropas Komisijas konstatējumi, kas izdarīti, izvērtējot Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. aprīļa Lēmumu (ES) 2018/646 par kopēju sistēmu labāku pakalpojumu sniegšanai attiecībā uz prasmēm un kvalifikācijām (*Europass*) un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 2241/2004/EK[1]. Ziņojumam ir pievienots dienestu darba dokuments, kurā novērtēts, cik lielā mērā *Europass* sistēma ir efektīva, lietderīga un saskaņota, nodrošina ES pievienoto vērtību un joprojām atbilst tam, lai risinātu pašreizējās un turpmākās vajadzības. Turklāt izvērtējumā tika pārskatīta *Europass* ieviešana un plašāka ietekme uz Eiropas darba tirgu un prasmju un mūžizglītības politiku. Tajā tika izskatīti aspekti, kas ietver kvalifikāciju, prasmju un kompetenču labāku pārredzamību un salīdzināmību, kā arī dažādu prasmju un kvalifikāciju rīku saskaņotību. Tāpat izvērtējumā tika pētīts, cik lielā mērā *Europass* nodrošina piekļuvi informācijai un karjeras attīstības atbalstam saistībā ar darba un mācību iespējām un darba tirgū nepieciešamajām prasmēm. Izvērtējums aptver laikposmu no 2018. gada, kad tika pieņemts lēmums par *Europass*, līdz 2022. gadam. Tajā uzsvars ir likts uz 2020. gadu, kad tika uzsākta jaunās platformas darbība, un uz turpmāko periodu. Ģeogrāfiskā ziņā izvērtējums aptver 27 ES dalībvalstis, Eiropas Ekonomikas zonu (EEZ), kā arī kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis saskaņā ar to nolīgumiem, kas noslēgti ar ES.

1.1 *Europass* sistēma un tās īstenošana

Europass sistēmas izveide ir viens no 12 pasākumiem Eiropas Prasmju programmā 2020. gadam[2], un tās mērķis ir palīdzēt privātpersonām un uzņēmumiem attīstīt plašākas un labākas prasmes, lai atbalstītu prasmju pilnveidi un pārkvalifikāciju. *Europass* veicinās sociāli taisnīgu zaļo un digitālo pārkārtošanos. Turklāt *Europass* platforma tieši atbalsta Eiropas izglītības telpu un Eiropas digitālo desmitgadi.

2018. gada lēmuma mērķis bija uzlabot *Europass* un attīstīt to no portāla, kas nodrošina lejupielādējamas veidnes, par pakalpojumu platformu. Veicot šos uzlabojumus, tika ņemti vērā tehnoloģiju sasniegumi un izmaiņas darba tirgū, izglītības un apmācības sistēmās un sabiedrībā kopumā, kas notikušas kopš *Europass* sistēmas darbības sākuma 2004. gadā.

2020. gada jūlijā Komisija izveidoja jauno *Europass* platformu. Tās mērķis ir nodrošināt jaunu ES mēroga tiešsaistes platformu, kas lietotājiem piedāvā piekļuvi dažādiem tiešsaistes rīkiem un pakalpojumiem. Izglītojamie, darba ņēmēji, darba meklētāji un brīvprātīgie tos var izmantot, lai visā Eiropā skaidri un konsekventi informētu par savām prasmēm, kvalifikācijām un pieredzi un iepazīstinātu ar tām. Citas ieinteresētās personas ir izglītotāji, karjeras attīstības atbalsta speciālisti, darba devēji, valstu nodarbinātības dienesti, sociālie partneri, jaunatnes darba nodrošinātāji, jaunatnes organizācijas, brīvprātīgo organizācijas un politikas veidotāji.

[1] Sk. Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2018/ 646 (2018. gada 18. aprīlis) par kopēju sistēmu labāku pakalpojumu sniegšanai attiecībā uz prasmēm un kvalifikācijām (*Europass*) un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 2241/2004/EK.

[2] Sk. EUR-Lex - 52020DC0274 - LV - EUR-Lex (europa.eu).

Jaunā *Europass* sistēma ir vienas pieturas aģentūra vairākiem esošajiem ES rīkiem un pakalpojumiem, ar kuriem atbalsta informācijas apmaiņu un izpratni par prasmēm un kvalifikācijām, arī tām, kas nepieciešamas mobilitātei, apmācībai un nodarbināmībai.

Lai gan daudzi rīki, pakalpojumi un informācija par *Europass* tika ieviesti un ir pieejami platformā līdz ar tās darbības sākšanu 2020. gada jūlijā, vēlāk tika pievienoti papildu rīki, piemēram, Eiropas Digitālie mācību apliecinājuma dokumenti 2021. gada oktobrī, Digitālo prasmju pašnovērtējuma rīks 2021. gada decembrī un Darbvietu un prasmju tendenču rīks[3] 2023. gada jūnijā.

Dažādie rīki un pakalpojumi tiek regulāri atjaunināti, un arvien vairāk tiek izmantots mākslīgais intelekts un datu analīze, lai vēl vairāk pielāgotu platformu lietotāju vajadzībām, piemēram, izmantojot personalizētus ieteikumus par darba un mācību iespējām. Mērķis ir uzlabot šīs platformas pakalpojumu galalietotājiem, lai labāk saskaņotu profilus, prasmes, kvalifikācijas un intereses ar darbvietām, apmācībām, brīvprātīgā darba iespējām utt.

Dalībvalstis *Europass* lēmumā noteiktos uzdevumus īsteno galvenokārt ar nacionālo *Europass* centru (NEC) starpniecību, kuri pastāvēja jau pirms *Europass* 2018. gada lēmuma. Šie centri ir izvēlēti valsts līmenī, darbojas neatkarīgi un tiek līdzfinansēti ar ES dotācijām. Tie atbalsta lietotājus un veicina prasmju un kvalifikāciju dokumentēšanu, izmantojot *Europass*. Kopumā tie veicina atbalstu *Europass* sistēmas darbībai un popularizēšanai, tās izplatību valsts mērogā, kā arī šīs platformas savienošanu ar atsevišķiem lietotājiem un viņu vajadzībām.

1.2 Pārskats par vērtēšanas metodiku

Jauktas metodes pieeja[4], kas apvieno primāros un sekundāros datus, tika īstenota kā daļa no ārējā pētījuma šā izvērtējuma atbalstam[5]. Pētījums ietvēra attiecīgo oficiālo dokumentu un literatūras pārskatu, datu analīzi (*Europass* platformas lietotāju dati, Komisijas sniegtie izmaksu dati, "Google" meklēšana un sociālo mediju analīze), kvantitatīvo primāro datu vākšanu (*Europass* lietotāju un nelietotāju, darba devēju un izglītotāju trīs mērķtiecīgas aptaujas) un kvalitatīvu ieskatu ar padziļinātām ieinteresēto personu intervijām, mērķtiecīgiem un kvalitatīviem nelietotāju novērojumiem, sabiedrisko apspriešanu un aicinājumu sniegt atsauksmes[6].

Šā izvērtējuma ietvaros tika izstrādāta intervences loģika[7], kā arī izvērtēšanas matrica. Matrica saistīja vērtēšanas kritērijus ar intervences loģiku, un tajā tika izmantoti galvenie elementi, lai izstrādātu pētījuma jautājumus.

Izvērtēšanā grūtības radīja strukturālās izmaiņas, kas vērojamas *Europass* sistēmā pirms 2018. gada un 2018. gada sistēmā, kuras darbības joma ir daudz plašāka (un tādēļ 2020. gadā

[3] Darbvietu un prasmju tendenču rīks izstrādes posmā tika saukts par "prasmju apzināšanas rīku".
[4] Papildu informācija par datu vākšanas rīkiem, aptvertajām ieinteresēto personu grupām un respondentu skaitu ir iekļauta dienestu darba dokumenta 1.2. sadaļā "Metodikas pārskats" un V pielikumā "Kopsavilkuma ziņojums".
[5] Sk. pētījumu, kas atbalsta *Europass* retrospektīvu izvērtējumu ("*Study supporting the Europass ex-post evaluation*"), *Verian* grupa (iepriekš *Kantar Public*) (https://op.europa.eu/en/web/general-publications).
[6] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13323-Lifelong-learning-and-career-management-evaluation-of-Europass-since-2018/public-consultation_lv.
[7] Sk. 10. attēlu (*Europass* intervences loģika) dienestu darba dokumenta II pielikumā.

tika izveidota jaunā platforma). Tādēļ šīs sistēmas bija salīdzināmas tikai daļēji. Vēl viena problēma bija saistīta ar atbalsta pētījuma sagatavošanai pieejamo datu sadrumstalotību.

Lai veiktu šo izvērtējumu, *Europass* konsultatīvā grupa regulāri apspriedās ar dalībvalstīm[8].

2. GALVENIE KONSTATĒJUMI UN SECINĀJUMI, KAS IZDARĪTI IZVĒRTĒJUMĀ

Šajā sadaļā ir apkopoti izvērtējumā izdarītie konstatējumi un secinājumi par *Europass* lēmuma ietekmi un īstenošanu saskaņā ar pieciem kritērijiem, kas noteikti Labāka regulējuma vadlīnijās: efektivitāte, lietderība, saskaņotība, ES pievienotā vērtība un būtiskums.

2.1. Efektivitāte

Efektivitātes ziņā lietotāji un ieinteresētās personas novērtē jauno *Europass* platformu kā vienas pieturas aģentūru, kas apvieno prasmes, kvalifikācijas un darbaspēka mobilitātes rīkus. Dažas *Europass* funkcijas nav pilnīgas (informācija par kvalifikācijām un mācību iespējām), jo vēl aizvien trūkst datu no valstu iestādēm. Paredzams, ka 2023. gada jūnijā ieviestais Darbvietu un prasmju tendenču rīks turpinās stiprināt šīs platformas integrāciju ar citām iniciatīvām un datu avotiem.

Lietotāju un nelietotāju aptauja liecina, ka *Europass* rīku un pakalpojumu izmantošanā pastāv atšķirības. *Europass-CV* un motivācijas vēstule ir pazīstamākie un visbiežāk izmantotie *Europass* rīki. Lielākā daļa *Europass* lietotāju (76 %) izmanto *CV* un motivācijas vēstuli bieži vai dažreiz. *Europass* rīki un pakalpojumi kopumā tiek uzskatīti par noderīgiem. Lielākā daļa sabiedriskās apspriešanas respondentu (vismaz 80 %) uzskata, ka šie rīki un pakalpojumi ir noderīgi vai ļoti noderīgi, un visvairāk viņi novērtē *Europass-CV* (90 %). Citas funkcijas, piemēram, lietojumprogrammu izveide un izsekošana, papildinājumu veidnes, Digitālo prasmju pašnovērtējuma rīks un Eiropas Digitālie mācību apliecinājuma dokumenti, tiek izmantotas mazākā mērā (attiecīgi 37 %, 31 %, 28 % un 28 % aptaujāto *Europass* lietotāju šos rīkus ir izmantojuši bieži vai dažreiz). Būtu jāņem vērā, ka šie dažādie rīki pēc būtības ir atšķirīgi un tiem ir nedaudz atšķirīgas mērķa grupas, kas var izskaidrot dažas rādītāju atšķirības. Tas rosina veikt plašāku analīzi, lai novērstu šādas mazākas izmantošanas pamatcēloņus. Tas arī liek domāt, ka dažādie *Europass* rīki ir labāk jāintegrē uzlabotā datu analīzes sistēmā, lai sniegtu lietotājiem pielāgotākus ieteikumus darbam un mācībām Eiropā.

Europass nodrošina rīkus, pakalpojumus un informāciju, kas atbalsta personu mobilitāti darba un mācību nolūkos ES un atvieglo pārrobežu standartizāciju. Rīki un pakalpojumi dod iespēju lietotājiem sniegt personas datus un dokumentēt savas prasmes, kvalifikācijas un mācību rezultātus standartizētā Eiropas formātā 31 valodā. Darba devēji un izglītotāji galvenokārt izmanto *Europass* kā rīku, ar ko atbalsta mobilitāti un standartizētā veidā norāda zināšanas, prasmes un kompetences. Turklāt intervijas ar ES un valstu ieinteresētajām personām parādīja, ka tās galvenokārt uztver *Europass* kā platformu, kas atbalsta mobilitāti darba un

[8] *Europass* konsultatīvā grupa ir ES līmeņa konsultatīva struktūra, kas ietver ieinteresētās personas. Komisija izveidoja *Europass* konsultatīvo grupu, lai atbalstītu *Europass* lēmuma īstenošanu.

izglītības iespēju nolūkā ES. ES līmenī intervētie arī apgalvoja, ka *Europass* atbalsta citu Eiropas rīcībpolitiku (piem., ES mobilitātes programmu) īstenošanu.

Europass efektīvi darbojas, nodrošinot vienotu sistēmu prasmju un kvalifikāciju pārskatāmībai un atzīšanai starp dalībvalstīm. Tā pamatā ir vairāki elementi, proti, saiknes ar Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru, informācijas publicēšana par kvalifikāciju un mācību iespējām (lai gan šī joma joprojām tiek attīstīta), kopējās papildinājumu veidnes un Eiropas Digitālie mācību apliecinājuma dokumenti.

Saziņa par *Europass* notiek ES un valstu līmenī, un to vada nacionālie *Europass* centri. Tā rezultātā ir izdevies veiksmīgi sadarboties ar galalietotājiem un ieinteresētajām personām. Platformas dati liecina par reģistrēto lietotāju skaita būtisku pieaugumu pēc jaunās platformas darbības uzsākšanas (līdz 2022. gada beigām lietotāji bija izveidojuši vairāk nekā 4,5 miljonus profilu). Līdz 2023. gada 31. janvārim jaunajai platformai bija aptuveni 32,4 miljoni unikālo apmeklētāju[9] un vairāk nekā 261 miljons lapu skatījumu 58,8 miljonu sesijās.

Izpratne par *Europass* dažādās valstīs ir atšķirīga. Balstoties uz 10 valstīs veikto lietotāju un nelietotāju aptauju, var secināt, ka Portugāle, Rumānija un Horvātija ir valstis, kurās *Europass* ir zināma visplašāk, proti, par *Europass* bija informēti attiecīgi 88 %, 79 % un 77 % respondentu. Divas valstis, kurās *Europass* ir mazāk zināma, ir Francija un Vācija (attiecīgi 24 % un 19 %)[10]. Balstoties uz 2022. gada platformas datiem un *Eurostat* statistiku par ES iedzīvotājiem, visvairāk *Europass* lietotāju ir Itālijā, Portugālē un Rumānijā (kopējais skaits). Šajās valstīs ir reģistrēti arī vairums *Europass* profilu, salīdzinot ar kopējo iedzīvotāju skaitu. Profilu procentuālā daļa katrā valstī (no kopējā iedzīvotāju skaita) Portugālē, Rumānijā un Itālijā ir attiecīgi 4,5 %, 1,9 % un 1,8 %. Salīdzinoši augsts profilu īpatsvars (no kopējā iedzīvotāju skaita) ir arī Maltā, Horvātijā, Slovēnijā un Latvijā. Valstis ar salīdzinoši mazāku *Europass* lietotāju procentuālo daļu (no kopējā iedzīvotāju skaita) ir Dānija, Zviedrija, Vācija, Nīderlande, Polija, Francija un Īrija[11]. Komisija un nacionālie *Europass* centri varētu veikt vairāk pasākumu, lai popularizētu *Europass* tajās valstīs, kur to zina un izmanto mazāk.

Lielākā daļa *Europass* lietotāju ir jaunāki par 35 gadiem un ar labu izglītību. *Europass* popularitāte to jauniešu vidū, kuri ir savas karjeras sākumā, ir spēcīgs pamats, uz kura būtu jābalsta platforma. Lietotāju vidū sievietes ir nedaudz mazāk pārstāvētas. Lielākajai daļai lietotāju ir zināma darba pieredze. Runājot par profila valodām, angļu valoda ir visbiežāk lietotā valoda, un tai seko itāļu, portugāļu un rumāņu valoda. Pārējās valodas ir mazāk pārstāvētas.

Kopš platformas darbības uzsākšanas ir uzlabota tās pieejamība. Tomēr joprojām pastāv dažas problēmas, kas skar dažādas cilvēku grupas, to vidū cilvēkus ar vājākām digitālajām prasmēm, vecāka gadagājuma cilvēkus un cilvēkus ar invaliditāti. Tiek uzskatīts, ka digitālo prasmju trūkums ir galvenais pieejamības šķērslis.

[9] Unikāls apmeklētājs ir ikviens, kas apmeklē platformu no konkrētas IP adreses. Tie tiek skaitīti tikai vienu reizi, pat ja tie platformu apmeklē, izmantojot dažādus profilus.
[10] Balstoties uz lietotāju un nelietotāju aptauju, kas veikta 10 valstīs: Vācijā, Spānijā, Grieķijā, Francijā, Horvātijā, Itālijā, Portugālē, Polijā, Rumānijā un Zviedrijā.
[11] Pilnīgu pārskatu par *Europass* profilu īpatsvaru katrā dalībvalstī procentos no kopējā iedzīvotāju skaita sk. dienestu darba dokumenta VII pielikumā.

Divas trešdaļas sabiedriskās apspriešanas dalībnieku uzskatīja, ka platforma ir viegli lietojama. Tomēr respondenti norādīja arī uz dažiem aspektiem saistībā ar platformas sarežģītību, kas, viņuprāt, padara to mazāk lietotājdraudzīgu un intuitīvu.

2.2. Lietderība

Attiecībā uz *Europass* izstrādei un īstenošanai atvēlēto budžetu jānorāda, ka ievērojamajam jauno lietotāju skaita pieaugumam kopš platformas darbības uzsākšanas 2020. gada jūlijā (no 2020. gada jūlija līdz 2022. gada decembrim katru mēnesi tika izveidoti vidēji 150 000 profilu) un paredzamajai izmaksu stabilitātei turpmākajos gados saistībā ar platformas gatavību un gandrīz visu rīku pabeigšanu būtu jāveicina *Europass* profila izmaksu samazinājums (izmaksas par papildu *Europass* profilu 2022. gadā ir 1,22 EUR). Platformas izmaksu lietderība laikposmā no 2021. gada līdz 2022. gadam ir uzlabojusies, un sagaidāms, ka šī tendence turpināsies, jo digitālajām platformām robežizmaksas papildu lietotājiem parasti ir zemas.

Kopš 2018. gada pārvaldība ir bijusi efektīvāka nekā iepriekš, pateicoties stabilākai daudzlīmeņu struktūrai un plašākam pienākumu un uzdevumu sadalījumam gan no Komisijas uz dalībvalstīm, gan starp vairākām organizācijām ES un valstu līmenī. Ieinteresētās personas un nacionālie *Europass* centri ir norādījuši, ka ir vajadzīgs vairāk resursu, jo ir jāveic papildu uzdevumi un jaunā platforma nodrošina vairāk rīku un pakalpojumu nekā iepriekšējā. Fakts, ka papildu uzdevumi tiek veikti ar līdzīgu budžetu[12], kāds tas bija pirms platformas darbības uzsākšanas 2020. gada jūlijā, liecina par izmaksu lietderības uzlabošanos.

Ieinteresētās personas atzīst, ka ir ieguldīts liels darbs, lai uzlabotu *Europass* lietotājdraudzīgumu un risinātu tehniskus jautājumus. Ir ievērojami mazinātas kļūdas, par kurām galalietotāji ziņoja 2022. gada otrajā pusē un 2023. gada pirmajā pusē. Ieinteresētās personas uzskata, ka vairāk uzmanības ir jāpievērš platformas tehnisko problēmu novēršanai, nevis jaunu rīku turpmākai izstrādei. Tas palīdzētu padarīt platformu funkcionālāku, redzamāku un ērtāk lietojamu.

2.3. Saskaņotība

Europass sistēma ir saskaņota ar plašāku politikas kontekstu. *Europass* platforma tieši atbalsta Eiropas prasmju programmu, Eiropas izglītības telpu un Eiropas digitālo desmitgadi. Daudzas Eiropas prasmju programmas iniciatīvas, piemēram, prasmju apzināšana, ir balstītas uz *Europass* to praktiskai īstenošanai ES līmenī. Turklāt *Europass* palīdz sasniegt Eiropas izglītības telpas prioritātes, t. i., uzlabot kvalitāti, vienlīdzību, iekļaušanu un panākumus izglītībā un apmācībā visiem, kā arī padarīt mūžizglītību un mobilitāti par realitāti visiem. Visbeidzot, *Europass* evolūcija no platformas ar piecām dokumentu veidnēm līdz vienas pieturas aģentūras digitālajam risinājumam ir tieši saskaņota ar Eiropas digitālo desmitgadi.

Europass ir cieši saistīta ar Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru, jo tajā ir integrēta informācija par sistēmu un rīkiem (salīdzināšanas rīks, valstu kvalifikāciju reģistru savstarpēja savienojamība). *Europass* ir saskaņota arī ar U. fon der Leienas Komisijas pieņemtajām prioritātēm — "Digitālajam laikmetam gatava Eiropa" un "Ekonomika, kas darbojas cilvēku

[12] Kopumā Komisija piešķīra NEC aptuveni 6 miljonus EUR abos periodos — pirms un pēc platformas darbības uzsākšanas 2020. gada jūlijā (t. i., 2018.–2020. gadā un 2021.–2023. gadā).

labā”. Turklāt *Europass* ir spēcīga sinerģija un tehniskā sadarbspēja ar ES rīkiem un iniciatīvām nodarbinātības, izglītības, apmācības un karjeras attīstības atbalsta jomā, piemēram, *EURES*, Eiropas Profesiju un prasmju klasifikāciju (*ESCO*), *Erasmus+* un *EQAR* (Eiropas augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas reģistru). Šajā sakarā varētu izveidot lielāku sinerģiju starp *Europass* un tām ES un valstu platformām, kas nodrošina līdzīgus rīkus un pakalpojumus (piem., prasmju apzināšanu, informāciju par karjeras attīstības atbalstu, izglītību, apmācību un darba tirgu). Papildu sinerģija ar *EURES* sadarbībā ar Eiropas Darba iestādi (*ELA*) varētu ietvert vienotu *CV* un profila veidotāju, vizuālo identitāšu saskaņošanu, vienlaikus saglabājot atsevišķu zīmolveidi, uzlabotu navigāciju abās platformās un nodrošinot pakalpojumu papildināmību abās platformās.

2.4. ES pievienotā vērtība un ietekme

Europass nodrošina pievienoto vērtību, izmantojot unikālus, daudzvalodu un standartizētus bezmaksas rīkus un pakalpojumus, kā arī piekļuvi informācijai par darba un mācību iespējām un kvalifikācijām. Standartizētie rīki palīdz darba devējiem un izglītotājiem visās ES dalībvalstīs un citās *Europass* valstīs labāk izprast un salīdzināt kandidātu izglītības un profesionālo pieredzi un saskaņot viņu prasmes ar darba prasībām.

Rezultātā *Europass* atbalsta kandidātu pārrobežu mobilitāti mācību un darba nolūkos un tādējādi palīdz novērst darbaspēka un prasmju trūkumu ES. Turklāt *Europass* standartizētie rīki un pakalpojumi palīdz sniegt vienlīdzīgas iespējas darba pieteikuma iesniedzējiem. Pēc kvalitatīvās novērošanas dalībnieku domām tas jo īpaši attiecas uz jauniešiem, kas pāriet no izglītības un apmācības uz darba tirgu.

Pašlaik *Europass* tiek izmantota kā standarta daļa publiskā sektora lietojumprogrammās vairākās Eiropas valstīs (piem., Portugālē, Rumānijā un Itālijā). *Europass* var būt arī liela nozīme rīku un pakalpojumu standartizācijā vienā valstī, kur darba tirgus politika dažādos reģionos atšķiras. Turklāt *Europass* aizpilda nepilnības tirgū, kur nav pieejamas līdzvērtīgas valsts alternatīvas.

Attiecībā uz *Europass* izmantošanu privātajā sektorā jānorāda, ka 66 % aptaujāto darba devēju ir informēti par *Europass* un 44 % to izmanto. Standartizācija nodrošina lielāku saskaņotību un prasmju salīdzināmību visās Eiropas valstīs. *Europass* ieviešanas veicināšana varētu palīdzēt tai kļūt par standartu ne tikai valsts pārvaldes iestādēs, bet arī ES iniciatīvās, mobilitātes programmās un dažādos darba tirgos un izglītības un apmācības iestādēs.

Lielākā daļa sabiedriskās apspriešanas respondentu (77 %) par galveno *Europass* priekšrocību uzskata bezmaksas pakalpojumu sniegšanu, kam seko standartizētas veidnes un platformas daudzvalodība (attiecīgi 66 % un 65 %).

2.5. Būtiskums

Visticamāk, arī turpmāk *Europass* būs svarīga sistēma, jo būs nepieciešams izprast cilvēku kvalifikācijas un prasmes Eiropas kontekstā un ņemt vērā darbaspēka mobilitātes veicināšanas nozīmi visā ES un digitalizācijas attīstību. Šajā sakarā būtu svarīgi turpināt attīstīt *Europass* datu analīzes sistēmu. Tas dos iespēju izmantot lietotāju mijiedarbības datus no dažādiem platformas rīkiem, lai personalizētu ieteikumus darbam un mācībām Eiropā.

Informācija un karjeras attīstības atbalsts saistībā ar darba iespējām tiek nodrošināti, izmantojot *EURES* darba meklēšanas rīku, kā arī konkrētu valstu informāciju gan *Europass,* gan *EURES*. Pilnīgāka informācija par konkrētu jomu vai nozari varētu vēl vairāk palielināt *Europass* rīku pievilcību un būtiskumu.

Attiecībā uz informāciju par mūžizglītību un starpvalstu mobilitāti mācību nolūkos jāmin, ka *Europass* saturs ir atkarīgs no dalībvalstu un *Europass* valstu sniegtās informācijas par kvalifikācijām un mācību iespējām.

Informāciju par darba un mācību iespējām kā īpaši būtisku uzskata gados jauni cilvēki, kuri sāk savu karjeru, kā arī cilvēki no valstīm, kas nav ES dalībvalstis (Eiropas Ekonomikas zonas valstis, kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis)[13].

Pielāgotāks karjeras attīstības atbalsts varētu vēl vairāk palielināt *Europass* rīku būtiskumu. Personalizēti ieteikumi par darba iespējām varētu palīdzēt risināt arī prasmju un darbaspēka trūkuma problēmu. Valstīm būtu jāsniedz vairāk informācijas par karjeras attīstības atbalstu, ko varētu integrēt *Europass* lietotāju vajadzībām.

Vairāku atsevišķu prasmju, kvalifikāciju un darbaspēka mobilitātes rīku integrēšana, kā arī jaunu rīku (piem., digitālo prasmju pašnovērtējuma rīka) ieviešana ir palīdzējusi samazināt sadrumstalotību šajā jomā. Ieinteresētās personas cenšas panākt lielāku sadarbspēju ar citiem ES instrumentiem un iniciatīvām. Tomēr ir jānodrošina līdzsvars starp platformas sarežģītību un lietotājdraudzīgumu, lai izvairītos no tās pārslogošanas ar dažādiem rīkiem, kas paredzēti ieinteresētajām personām, nevis galalietotājiem.

Europass veicina pārredzamību, vienotu izpratni par prasmēm un kvalifikācijām un salīdzināmību. Šajā kontekstā lietotāji un ieinteresētās personas uzskata, ka Eiropas Digitālie mācību apliecinājuma dokumenti (*EDC*) ir ļoti būtiski, jo ES standarti nodrošina sadarbspēju un novērš sadrumstalotību jomā, kas joprojām tiek attīstīta.

3. GŪTĀS ATZIŅAS

Europass atbalsta **Eiropas Prasmju gada** mērķus, lai stiprinātu **prasmju atbilstību** un saskaņotu cilvēku vēlmes, vajadzības un prasmju kopumu ar darba tirgus vajadzībām un iespējām. Lietotāji un ieinteresētās personas uzskata, ka informācija un karjeras attīstības atbalsts saistībā ar prasmēm, kas nepieciešamas darba tirgū, ir ļoti svarīgi. *Europass* nodrošina arī rīkus, kas palīdz lietotājiem pārdomāt savas prasmes un intereses.

Europass jau ir saistīta ar vairākām ES iniciatīvām, piemēram, *EURES, ESCO,* Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru un Eiropas mācīšanās modeli. Turklāt varētu turpināt pētīt *Europass* **sadarbspēju** un **sinerģijas** ar citiem attiecīgiem ES un valstu portāliem, arī valstu karjeras attīstības atbalsta pakalpojumiem.

[13] Lietotāju un nelietotāju aptaujas respondenti no Bosnijas un Hercegovinas, Gruzijas, Melnkalnes, Ziemeļmaķedonijas, Norvēģijas, Serbijas un Ukrainas.

Europass ir noderīgs palīgs **darba meklēšanai** un atbilst vajadzībai pēc informācijas un karjeras attīstības atbalsta saistībā ar darba iespējām, nodrošinot piekļuvi *EURES* darba meklēšanas rīkam. Lielāka sinerģija starp *Europass* un *EURES* varētu stiprināt abu šo platformu ietekmi un sniegt labumu visiem lietotājiem.

Dalībvalstīm un *Europass* valstīm ir jāturpina darbs, lai izstrādātu **kvalifikāciju un mācību iespēju datu bāzes un reģistrus**. Tie būtu saistīti ar *Europass* platformu, izmantojot kvalifikāciju datu kopu reģistru, un tādējādi informācija būtu pieejama *Europass* lietotājiem.

Ja vairāk ieinteresēto personu pieņemtu *Europass* kā **standarta profila rīku mācībām un darbam ES**, kā arī **ES iniciatīvu un mobilitātes programmu** kontekstā, tiktu nodrošināts, ka vairāk galalietotāju izmanto rīkus un pakalpojumus, radot apjomradītus ietaupījumus. Tas arī vēl vairāk stiprinātu *Europass* būtiskumu un ietekmi. Turklāt varētu turpināt pētīt *Europass* izmantošanu privātajā sektorā. Attiecībā uz ģeogrāfisko tvērumu jāmin, ka *Europass* veicināšanas pasākumi varētu būt vērsti uz valstīm, kurās *Europass* sistēma ir mazāk zināma un izmantota. Lai gan *Europass* ir īpaši saistošs atbalsts jauniešiem, veicināšanas pasākumi varētu būt vērsti arī uz cilvēkiem, kas vecāki par 35 gadiem.

Jānodrošina līdzsvars starp jaunu ES iniciatīvu turpmāku integrēšanu *Europass* (kas rada lielāku **sarežģītību**) un platformas lietotājdraudzīgumu.

Lai pilnībā izmantotu *Europass* karjeras vadības un mūžizglītības platformas potenciālu, varētu uzlabot informāciju par **karjeras attīstības atbalstu, validēšanas iespējām un kvalifikāciju atzīšanu**, ņemot vērā, ka pašreizējā informācija platformā joprojām ir vispārīga. Tāpēc jo īpaši būtu vajadzīgas ciešākas saites ar valsts dienestiem un iestādēm.

Europass ir efektīvs risinājums zināšanu, prasmju un kompetenču standartizētai atspoguļošanai saistībā ar **mobilitāti darba un mācību nolūkos visā ES**.

Nepārprotami ir jāpilnveido ***EDC* infrastruktūra** un jāsaskaņo **Eiropas Digitālo mācību apliecinājuma dokumentu standarti**, lai atbalstītu dalībvalstis to apliecinājuma dokumentu digitālajā pārkārtošanā un nodrošinātu sadarbspēju starp valstu apliecinājuma dokumentu platformām ES līmenī.

Varētu turpināt attīstīt **datu analīzes** un **mākslīgā intelekta** izmantošanu *Europass* vidē. Personalizēti ieteikumi par darba iespējām varētu palīdzēt novērst prasmju un darbaspēka trūkumu.

Lai uzlabotu *Europass* platformas lietotājdraudzīgumu, pirms jaunu rīku izstrādes ir svarīgi vispirms **novērst tehniskas problēmas**. Tas padarītu platformu funkcionālāku, redzamāku un ērtāk lietojamu.

Europass turpmākajā pilnveidē varētu izmantot **integrētas piekļuves pieeju**, kas nodrošinātu, ka platforma ir pieejama pēc iespējas lielākam skaitam cilvēku, arī tiem, kuriem ir zemāks digitālo prasmju līmenis, gados vecākiem cilvēkiem, ilgstošiem bezdarbniekiem un cilvēkiem ar invaliditāti. Īstenojot šos principus, *Europass* atbalstītu iekļautības un vienlīdzīgu iespēju veicināšanu.

Lai novērtētu *Europass* ietekmi un izmantošanu, varētu izveidot **datu uzraudzības plānu** un veikt regulāras **lietotāju apmierinātības aptaujas**.

Šis izvērtējums sniedz iespēju koncentrēt centienus, lai īstenotu uzlabojumus, kas izriet no šīs gūtās pieredzes. Daži uzlabojumi jau tiek veikti. Šiem un turpmākajiem uzlabojumiem būs vajadzīgas vēl lielākas pūles un apņemšanās gan ES, gan valstu līmenī.